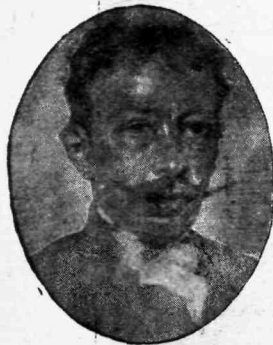

ἔπαυσε παρακολουθῶν ἀνὰ τὰ ἄλση καὶ τὰς χλοερὰς δευράδας τοῦ Ἑλικῶνος καὶ τοῦ Παρνασσοῦ τὰς μουσηγέτιδας νύμφας τῆς Πιερίας καὶ τοῦ Ὀλύμπου. Φρονούμεν ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως ἡμῶν ταύτης, καὶ διὰ τῆς ἐπιτελέσεως τῆς σεμνῆς λειτουργίας, τὴν ἐναρξίν τῆς ὁποίας θὰ κάμῃ ἑτέρα τοῦ λόγου καὶ τῶν γραμμάτων ἰέρεια, ἢ διευθύντρια τοῦ περιοδικοῦ «Ἑλληνική Ἐπιθεώρησις» δεσποινίς Εὐγενία Ζωγράφου, καὶ θὰ ἐπιτελέσωσι καὶ ἕτεροι τοῦ λόγου καὶ τῶν Μουσῶν ἱεροφάνται, ἱκανοποιούμεν κοινήν ἐπιθυμίαν παντὸς Ἑλληνίδος καὶ πάσης Ἑλληνίδος. Ἄλλ' ἐπὶ πλέον νομίζομεν ὅτι καὶ παρέχομεν ἀσφαλῆ τὴν ἐλπίδα πρὸς πάντα εὐνοούμενον τῶν Μουσῶν νὰ μὴ ἀποκάμῃ ἐν τῇ ὁδοῦ αὐτοῦ ἀνερχόμενος πρὸς τὰς κορυφὰς τοῦ Παρνασσοῦ, ἀλλὰ νὰ χωρήσῃ θαρραλέως πρὸς αὐτάς, διότι θὰ ὑπάρξωσιν ἐν τέλει οἱ μέλλοντες νὰ θαυμάσωσι καὶ νὰ χειροκροτήσωσιν αὐτὸν ἐν τῇ εὐγενεῖ σταδίῳ, καὶ νὰ ἐπιβραβεύσωσιν αὐτὸν ἐν τῇ τέρματι τοῦ εὐγενοῦς φιλολογικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἔθνικοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος.

Ο ΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΠΟΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Πολ.β. Δημητράκοπουλος

ΕΟΡΤΑΖΕΤΑΙ σήμερον ἡ δεκαετηρίς τῆς «Πινakoθήκης» τοῦ ἐπιλέκτου συναδέλφου κ. Δ. Καλογεροπούλου. Ἡ ἐορτὴ αὕτη εἰς πάντα ἀγαπῶντα καὶ τιμῶντα τὰ γράμματα, πρέπει νὰ προκαλέσῃ συγκίνησιν βαθυτάτην. Διότι ἐκάστη ἐορτὴ τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, δι' ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ ἰδίως διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου τὰ γράμματα καὶ αἱ τέ-

χναι ἐφωτίσθησαν καὶ κατηγυάσθησαν τὸ πρῶτον ἀπὸ τοῦ ζωογόνου φῶς τοῦ Φοίβου - Ἀπόλλωνος, εἶνε ἐορτὴ αὐτόχρημα ἔθνικῆ.

Ἡ «Πινakoθήκη» διήνησε μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης στάδιον ἄξιον μεγάλης προσοχῆς, διὰ τὴν φιλολογικὴν εὐσυνειδησίαν της καὶ διὰ τὴν στοργὴν πρὸς τὴν μίαν καὶ γενικὴν ἰδέαν, εἰς τὴν ὁποίαν τείνει κάθε ψυχὴ ἑλληνικὴ: Τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος διὰ γλώσσης καθαρᾶς, γλώσσης ἀπηλλαγμένης παντὸς βεβήλου χυδαῖσμοῦ, γλώσσης ἀνταξίας τοῦ μεγάλου προορισμοῦ καὶ τοῦ μεγάλου τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ φυλὴ, μεθ' ὅλην τὴν ἀνεγνωρισμένην πρὸς τὴν ἔθνικὴν ἰδέαν ἐπίδοσίν της, μεθ' ὅλην τὴν ἔνθεον προσήλωσίν της πρὸς τὴν δόξαν τοῦ παρελθόντος—δόξαν φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν—μεθ' ὅλα τὰ πρὸς τὸ μέλλον ὄνειρά της, τὰ ὅποια ἐκσπῶνται εἰς κάθε περίστασιν ὡς ῥόδινος χεῖμαρρος ἀπὸ τὴν ψυχὴν της, παρουσιάζει ταυτοχρόνως καὶ παράδοξον φαινόμενον ἀντιλήψεως τοῦ προορισμοῦ της, καὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν θὰ πραγματοποιήσῃ μίαν ἡμέραν τὸν προορισμὸν αὐτόν:

Ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ δὲν ἀγαπᾷ πλέον τὸ σοβαρὸν βι-

βλίον καὶ τὴν τέχνην τὴν ὑψηλὴν. Πικροτάτην πείραν ἔχομεν ὅλοι τῆς πνευματικῆς αὐτῆς καταπτώσεως, καὶ ἐν οἰκτρὸν καὶ ἀξιοθρήνητον θυμῷ της εἶνε καὶ ὁ λαὸς ἐνώπιόν σας κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην. Εἰς σωρείαν εὐρίσκονται ἐν τῇ κατοικίᾳ μου βιβλία, τὰ ὅποια συνέγραψα μὲ ὄλην μου τὴν φιλολογικὴν εὐσυνειδησίαν, καὶ μὲ ὄνειρα ἐπιτυχίας καὶ θριάμβου. Τὰ πακέτα ἔχουν δεκατισθῆ ἀπὸ τοὺς ποντικούς καὶ τὰς κατασφιδάδας· θὰ ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ μόνοι ἀντιπρόσωποι τοῦ ζωολογικοῦ βασιλείου, οἱ νεμόμενοι τὴν ἔντυπον ἐργασίαν μου, ἐὰν ἐκάστοις μερικοὶ φιλότιμοι τ ζ α μ π α τ ζ ἡ δ ε ς, δὲν προσήρχοντο παρήγοροι, διὰ νὰ συμπληρώσωσιν μαζί μὲ τοὺς ἀνωτέρω συναδέλφους των, τὸ εὐεργετικὸν ἔργον τῆς ἐξαντλήσεως ἐκάστης ἐκδόσεως.

Ἀντιθέτως δέ: ὅτι ἐγράψα ἐξ ἀνάγκης βιοποριστικῆς, ἔργα οὐχὶ τῆς προσοχῆς καὶ τῆς τέχνης, ἀλλ' ἔργα προδιδόντα ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας σελίδος των τὴν σπασμὸν τῆς βιαστικότητος καὶ τῆς ἐκζητήσεως τῶν πλαστῶν θέσεων διὰ τὴν νοσηρὰν προσέλευσιν τῆς περιεργείας τοῦ ἀναγνώστου, εὗρον μυριάδας ἀναγνωστῶν εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων, καὶ παρ' ἄξιαν ἐξησφάλισαν τὸν ἄρτον μου!

Διατὶ νὰ μὴ εἴμεθα εἰλικρινεῖς ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, προκειμένου περὶ ἐργασίας, τὴν ὁποίαν θὰ κρίνῃ, θὰ δικάσῃ καὶ θὰ ταξινομήσῃ τὸ μέλλον; Τυδῆλαχιστον ἄς γνωρίζουν οἱ ἐπιγιγνώμενοι ὑπὸ ποίαν εὐρισκόμενοι βαρυτάτην ἀποσφαιρικὴν καὶ ψυχικὴν θλίψιν ἐρρίψαμεν ἐπὶ τοῦ ἄρτου καὶ γραμμᾶς ἀναξίας φιλολογικῶν ἀξιώσεων.

Καὶ ἡ κατάπτωσις αὕτη ἔχει τὴν κυρίαν αἰτίαν της εἰς τὴν πολιτικὴν. Ἡ πολιτικὴ διὰ τὸν τόπον τοῦτον ὑπῆρξε πηγὴ γενικῆς νόσου, ἣτις ἐμάρανε κάθε ψυχὴν καὶ ἐνάρκωσε κάθε παραγωγικὸν ἐγκεφαλικὸν κύτταρον. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ διὰ τὰς Ἀθήνας, ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Κράτους μέχρι τοῦ 1850 περιόπου, ἐποχὴ χρυσῆ διὰ τὴν φιλολογίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς ἦτο φαινόμενον ἑκτακτον· ἤρκει νὰ γράψῃ κάποιος δέκα ποιήματα, δύο τραγωδίας, νὰ διασκευάσῃ δύο—τρεῖς κωμωδίας τοῦ Μω.ιέρου ἢ τοῦ Γολδόνη, διὰ νὰ καταστῇ ἀντικείμενον πάσης τιμῆς ἐκ μέρους τῆς πολιτείας, νὰ τοῦ δοθοῦν θέσεις, καὶ νὰ τοῦ ἐμπιστευθῆ τὸ ἐπίσημον Κράτος ὑμῖνα αὐτοῦ συμφέροντα.

Τὰ ἀνάκτορα, τὰ σαλόνια τῶν πολιτευομένων καὶ αὐτῶν τῶν πρεσβειῶν ἀκόμη, ἦσαν ἀνοικτὰ διὰ τοὺς λογίους καὶ τοὺς ποιητάς.

Σήμερον ὁ λόγιος καὶ ὁ ποιητὴς δὲν ἔχει οὐδεμίαν καθορισμένην κοινωνικὴν θέσιν. Ἐὰν οἱ σύγχρονοι λογογράφοι δὲν ἐκρίνοντο ταυτοχρόνως καὶ τοῦ δημοσιογράφου τὸν πληγώνοντα κλάμον, οὐδεὶς ἐκ τῶν κατακτώντων, διὰ τῆς βοηθείας τῶν ἀστάτων καὶ παλιαντρόπων λαϊκῶν ρευμάτων, τὰς ἀνωτάτας πολιτικακάς θέσεις, θὰ κατεδέχθη νὰ στρέψῃ τὸ ἀέτιον βλέμμα του πρὸς τὸν πτωχὸν καὶ ὕλικῶς ἀστήρικτον ἐργάτη τῶν γραμμάτων!

Οὐδέποτε, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦν ἀνέφερα καὶ ἐντεῦθεν, οὐδέποτε πολιτευόμενος, εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τῆς ἐξουσίας, κατεδέχθη νὰ στρέψῃ τὴν πολυπερίσπαστον προσοχὴν του πρὸς ἄνθρωπον τοῦ καλλιεργημένου καὶ εὐγενοῦς πνεύματος. Τὰς πρωθυπουργικάς καὶ ὑπουργικάς αὐλὰς συνεκρότησαν συνήθως ἄνθρωποι μηδεμίαν ἔχοντες σχέσιν μὲ τὸ πνευματικὸν φῶς.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων δύναται τις νὰ κρίνῃ τὸν ἀπογοητευτικὸν ἀγῶνα τῶν γραμμάτων κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τοῦ ἔθνους, καὶ τὸν ἀγῶνα ἀκόμη ἐνὸς περιοδικοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ βίος ἐξαετᾶται ἀπὸ τὴν φιλολογικὴν διάπλασιν τοῦ ἀνανηλώσκοντος λαοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν φιλολογικὴν ἀνατροπὴν τῶν κυβερνώντων.

Εἰς τὴν ἐπιδείνωσιν δὲ ταύτην τοῦ ἀγῶνος τοῦ περιοδικοῦ τύπου ἰδίως ἐν Ἑλλάδι σπουδαίως συμβάλλει προσέτι καὶ ἡ ὁμολογημένη πρόοδος τοῦ ἡμερησίου τύπου· ὁ τύπος βαθυμῶδον ἀπορροφᾷ τὴν ἴλην τοῦ περιοδικοῦ εἰς τὸ μυθιστόρημα, εἰς τὸ διήγημα, εἰς